

§ 4 Kulturförvaltningens underlag för budget 2021 med inriktning 2022 och 2023

Dnr 1.1/998/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Kulturnämnden godkänner förvaltningens underlag till budget för år 2021 och beräkningar för åren 2022 och 2023 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen
- 2) Ärendet justeras omedelbart

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-04-10.

Sammanfattning

De av kommunfullmäktige antagna inriktningsmålen för budgetperioden är både uppfordrande och utmanande för kulturnämndens verksamheter liksom för stadens kulturliv i stort. Stockholm fortsätter att växa och blir snart en miljonstad. Det ökade antalet invånare gör att fler och fler vill ta del av stadens kulturutbud. Fler kulturaktörer, både konstnärligt utövande och producenter berikar staden med nya kulturyttringar och konstnärliga former. De kulturella och kreativa näringarna ökar och ställer andra krav på affärsmässig coaching och stöd än vad förvaltningen traditionellt har tillhandahållit. Samhället digitaliseras allt mer och fler tar del av eller skapar själva konst genom digitala plattformar. Denna utveckling innebär att nya resurser krävs inom kulturlivet samtidigt som gamla arbetssätt och invanda prioriteringar behöver omprövas.

Förvaltningen ser att det finns tre fokusområden som på ett genomgripande sätt krävs i alla verksamheter för att skapa möjligheter för alla att vara en del av stadens utveckling och för att förvaltningen ska kunna bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål på bästa sätt.

- Barn och unga
- Ytterstad
- Digitalisering

Utöver dessa tre övergripande områden finns flera konkreta behov och utmaningar. En övergripande viktig aspekt är att förvaltningen behöver samverka på nya sätt och med fler aktörer för att lösa dessa utmaningar.

I kommande stycken beskriver vi nuläge och utmaningar

kopplade till kommunfullmäktiges inriktningsmål samt några av de viktigaste strategiska uppdragen och resursbehoven för budgetperioden. Under ”Nämndens verksamhetsområde” beskrivs mer utförligt de verksamhetsspecifika planer och behov som förvaltningen ser finns utifrån identifierade fokusområden och utvecklingsområden.

Det går, i skrivande stund, inte att dra några slutsatser kring hur den pågående covid-19-pandemin kan komma att påverka verksamheten från och med 2021 och framåt. Stockholms stads verksamheter liksom stadsledningskontoret arbetar för närvarande intensivt för att begränsa smittspridningen av det nya viruset covid-19. Ärendet innehåller ingen ekonomisk eller verksamhetsmässig analys av konsekvenser utifrån pandemin på planperioden. Detta på grund av att dess konsekvenser är mycket svåra att överblicka i dagsläget samt att pågående analysarbete är i uppstartsfas. Ärendet utgår således från ett normalläge men med vetskap om att pågående pandemi kommer att få stora konsekvenser på stadens verksamheter och ekonomiska förutsättningar.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från förvaltningen.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher (V) och Mirja Räihä (S) enligt följande:

Vi har full förståelse för att budgetunderlaget inte har kunnat väga in erfarenheter av Corona-pandemin, men utgår från att en första analys presenteras före sommaren så att verkningsfulla åtgärder kan tas in i budget 2021. Nu när vi står mitt upp i krisen ska självklart hela staden hjälpa till med t begränsa smittspridningen och skydda våra äldre och andra riskgrupper. Vi uppskattar att även kulturförvaltningen har kunnat bidra i detta med t.ex. evenemangsavdelningens stora engagemang i att distribuera skyddsmaterial över staden.

När den akuta krisen har avklingat krävs dock en genomgripande analys av hur staden har hanterat krisen och hur de strukturella förutsättningarna för stadens

verksamheter har påverkat möjligheterna att klara de allvarliga påfrestningar som pandemin har medfört. Av det vi hittills har sett behöver analysen inkludera segregationen, bostadspolitiken, personalpolitiken, och inte minst stadens rådighet över välfärdsverksamheter som finansieras med kommunala resurser. Men även stadens ansvar för en levande kultur- och evenemangsstad. Stora delar av kultursektorn har tvingats stänga helt. Barnteatergrupper som främst turnerar under våren har ruinerats, kultursektorn har sällan marginaler och framförallt inte marginaler av den storleksordning som nu krävs. Stockholms kulturliv riskerar att slås sönder för flera år framöver. Detta kommer att behövas ta i beaktande inför 2021. Eller som kulturarbetarna själva skriver i sitt upprop till nämnden: ”När kulturlivet stänger ner all sin verksamhet med omsorg för sina medmänniskor och deras hälsa, bör samhället visa samma omsorg för denna sektors framtid.”

Kulturförvaltningen nämner en mängd områden där det även i ett normalläge behövs ökade resurser i den kommande budgeten för att fortsätta och/eller utveckla verksamheterna:

- Kulan behöver en budget anpassad efter det ökade antalet barn och unga som ingår i målgruppen.
- Öppen kulturskoleverksamhet behöver resurser för kompetensutveckling, samverkan med stadsdelsförvaltningar och skolor, utveckling av arbetssätt, utveckling av utbud och kursformat, digitala verktyg samt rekrytering av ny kompetens.
- Trygghetsskapande åtgärder förväntas öka kostnaderna.
- Nya scener för dans och samtida cirkus om staden även i fortsättningen ska kunna vara ett nav för den samtida scenkonsten.
- Kulturskolan framhåller att de skulle vilja utveckla *Tvåornas kör* för alla barn i årskurs två, *Fyrornas teater* och *Åttornas dans* för alla elever i årskurs fyra respektive åtta. Det beskrivs som enkelt och effektivt kunna skalas upp till att nå hela årskurserna i Stockholm stad och möta många fler barn med konceptet och samtidigt skapa en ny arena för tätt samarbete med samtliga skolor, både kommunala och friskolor.
- Barn och unga med funktionsvariationer behöver ges bättre förutsättningar att delta i kulturskolan och därför kommer resurscentret erbjuda utökad verksamhet på fler platser i

staden, bland annat i Järva, detta kräver en utökning av personella resurser med särskild kompetens.

Vidare framhåller kulturförvaltningen att två av de största hoten mot en budget i balans för Stockholms stadsbibliotek är att ökande kapitalkostnader för renoverings- och etableringsprojekt inte kompenseras för i budget och ökade hyreskostnader. Förvaltningen skriver att utan tillskott till budget kommer det att vara oundvikligt att anpassa lokalbeståndet för att uppnå en budget i balans under perioden 2021-2023.

Vi vill framhålla att om budgeten inte täcker det som förvaltningen efterfrågar är det ansvariga politikernas ansvar att visa på tydliga prioriteringar och inte anta att man kan prioritera allt utan att skjuta till de resurser som behövs. Det uppdrag som ges i budgeten ska vara finansierade och det ska finnas utrymme för att utveckla verksamheterna för att förvaltningen ska få rimliga förutsättningar att bedriva verksamheterna och för att skapa rimliga arbetsförhållanden.

Den styrande majoriteten har gjort stora nedskärningar i stadens biblioteksverksamhet vilket fått negativa effekter på verksamheten. Förvaltningen framhåller flera aspekter av biblioteksverksamheten som behöver utvecklas så som bättre öppettider och tryggheten på biblioteken. Men för att klara det behövs mer resurser till biblioteken. Under förra mandatperioden arbetade vi för att öka tryggheten på biblioteken med mer personal, ett arbete som den nu styrande majoriteten istället ersatt med vakter. Detta finner vi vara en mycket märklig strategi. En plats som behöver vakter signalerar knappast trygghet och öppenhet.

Förvaltningen lyfter behovet av fler mötesplatser och samlingslokaler i den växande staden och att staden behöver säkerställa att investeringar i kulturlivets mötesplatser, att detta involveras i stadsutvecklingen och att dessa sprids geografiskt i enlighet med intentionerna i översiktsplanen. För detta krävs att kulturförvaltningen är involverad tidigt i stadsbyggnadsprocessen. Men det krävs också en stadsbyggnadsprocess som utgår från tidiga dialoger och ett helhetstänk, så som arbetet med Fokus Skärholmen och Fokus Hagsätra-Rågsved. Det krävs även att staden äger lokaler i alla stadsdelar i synnerhet i områden där det byggs eller planeras bygga många nya bostäder för att staden ska ha rådighet över användningen och kunna tillhandahålla lokaler för kultur- och

föreningslivet. Stängningen av kulturskolelokalen i Hässelby Gård har försämrat tillgången till bra lokaler för främst de mindre barnen där, den kommande stängningen av scenlokalen på Östermalm gör att en stor del av nordöstra innerstaden nu blir utan teaterlokal vilket också främst drabbar de mindre barnen som inte kan ta sig till Medborgarplatsen. Hägerstensåsens lokalers framtidsutsikter ser i dagsläget allt annat än ljus ut.

Slutligen vill vi återkomma till vikten att även satsa på terminskurser i Kulturskolan. Det bör därför vara ett uttalat uppdrag att underlätta övergång mellan avgiftsfria verksamheter av prova-på-karaktär och avgiftsbelagda terminskurser samt att kartlägga efterfrågan och se över antagningssystemet för att inte missgynna utsatta grupper.

Sammanfattningsvis lider underlaget till budget av brist på ekonomi och många kreativa lösningar på försök till privat finansiering eller överlämning av uppdrag till civilsamhället återkommer i ärendet. Förvaltningen beskriver att när Stockholm växer måste staden bli mer effektiv – men beskriver även belysande utmaningar som att ökande publiksiffror i stadens avgiftsfria evenemang ofrånkomligen även innebär ökande utgifter. 2021 kommer att bli ett tufft år ur så många perspektiv och vi hoppas att staden i sin budget tar höjd för det och förstår betydelsen av att Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad för en stark besöksnäring.

Ersätтарыttrande

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) instämmer särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher (V) och Mirja Räihä (S).

